

CENTRUL BIBLIOTECONOMIC BŞ USARB: ASISTENŢĂ METODOLOGICĂ, STUDII STATISTICE ŞI CONTRIBUŢII ÎN MODERNIZAREA ACTIVITĂŢII BIBLIOTECILOR DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Elena HARCONIŢA, director,

Elena STRATAN, şef serviciu Cercetare. Asistenţa de specialitate,

Tatiana PRIAN, bibliotecar principal, Centru Informatizare şi activităţi în reţea

Abstract: The article presents the activity of Scientific Library USARB as a Departmental Library Science Center which provides methodological assistance to libraries from general, technical and vocational education in the Northern Zone of the Republic of Moldova, 15 districts and the Balti municipality, 15 colleges and 18 vocational schools

Keywords: Library Science Center, Educational Libraries, USARB Scientific Library

BŞ USARB în calitate de Centru Biblioteconomic Departamental, asigură activitatea metodologică a bibliotecilor din învăţământul general şi bibliotecilor instituţiilor de învăţământ profesional tehnic postsecundar şi postsecundar nonterţiar (Zona Nord, 15 raioane şi mun. Bălţi), în conformitate cu prevederile Regulamentului privind activitatea metodologică în cadrul Sistemului Naţional de Biblioteci din Republica Moldova, aprobat prin ordinul Ministerului Culturii nr. 02 din 13.01.2016.

Din perspectivă metodologică şi de coordonare, Biblioteca Ştiinţifică se conduce de deciziile şi recomandările Ministerului Educaţiei, Culturii şi Cercetării, Consiliului Biblioteconomic Naţional, Consiliului Bibliotecilor din Învăţământ pe lângă Ministerul Educaţiei (CBÎ) – Ordin nr. 792 din 30.07.2015.

Centrul Biblioteconomic Departamental BŞ USARB acordă asistenţă metodologică bibliotecilor din reţea – 15 colegii, 18 şcoli profesionale, asigură organizatoric şi informaţional realizarea obiectivelor în cadrul reţelei, analizează şi valorifică experienţele inovaţionale (Fig.1).

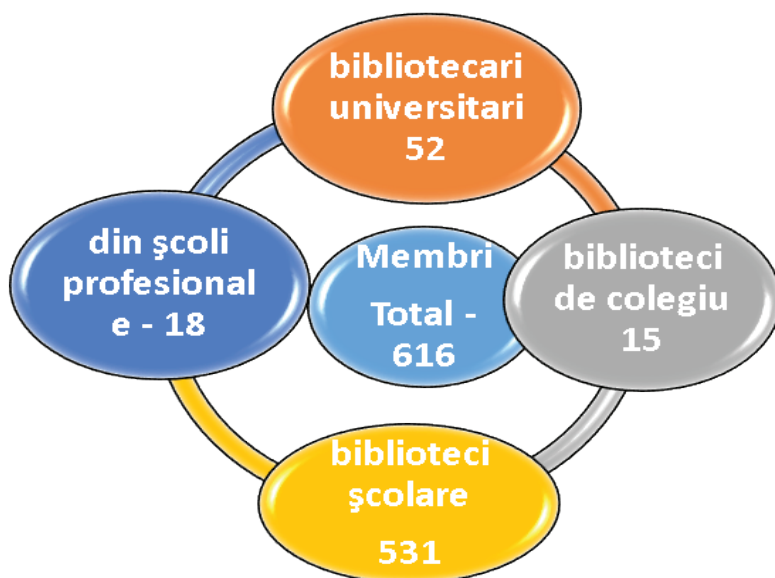

Fig.1 Centrul Biblioteconomic Departamental: grupul ţintă

Bibliotecile din reţea sunt incluse în BAZA DE DATE A MEMBRILOR BIN (Biblioteci de Învăţământ din Nord) a ABRM, în formatul online - Google Drive (Fig. 2,3).

Fiecare responsabil are acces pentru completări şi actualizări accesând linkul <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ymB3yQLMhChSBMHxtPEopxIxd-uLI3OIAI5jc7tEe6A/edit#gid=0>.

The screenshot shows a Google Drive spreadsheet with the following columns: Nr., Nume, Prenume, Funcția, Categorie de calificare (II, I, superioară, superioară de specialitate, medii de specialitate), Vechimea în învățământ (2004-2016), Anul de angajare, Denumirea instituției, and Contact (serviciu, mobil, e-mail). The table lists 22 members of the library staff.

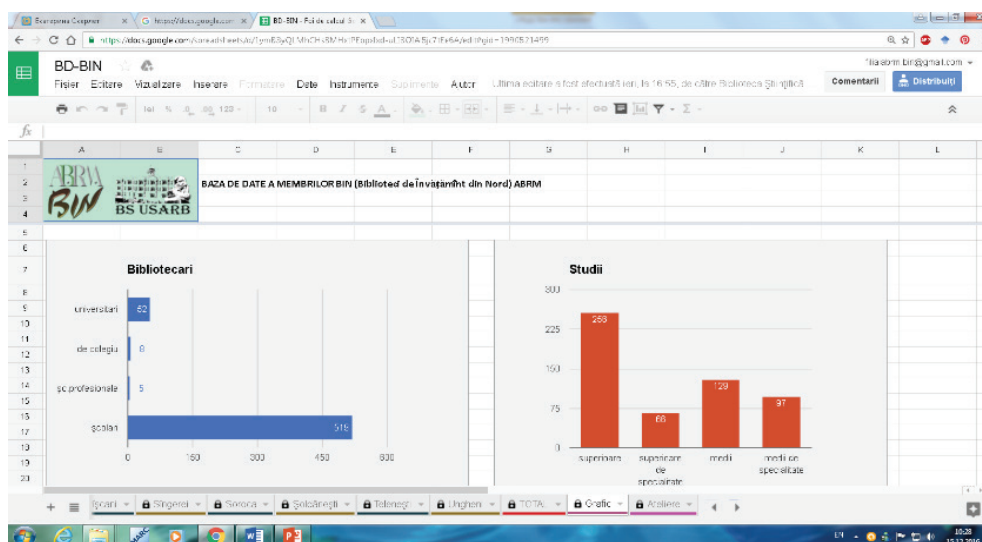

Fig.2-3 Baza de date a membrilor pe platforma Google Drive

O activitate prioritară este recepționarea, analiza, sintetizarea și diseminarea informației statistice privind activitatea Bibliotecilor Școlare din Republica Moldova. Responsabili: Centrul Biblioteconomic, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți, director Elena HARCONIȚA (Zona de Nord) și Centrul Biblioteconomic, Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, director Ecaterina SCHERLET (Zona Centru și Sud).

Această activitate este monitorizată începând cu anul 2004, iar din 2015 Bibliotecile școlare din toată Republica completează *Centralizatoarele* online, în formatul Google Drive. Aceste modificări au fost elaborate de către Tatiana Prian, bibliotecar principal Centrul Informatizare și activități în rețea în colaborare cu Elena Stratan, șefa serviciului Studii și Asistență de specialitate și Mihaela Staver, bibliotecar principal, Biblioteca Științifică USARB (Fig.4).

BIBLIOTECI		I. DATE GENERALE														
Nr. rînd	TIPURI DE BIBLIOTECI	Numărul total de biblioteci	Localul bibliotecii				Starea fizică a localului bibliotecii		Suprafața totală a localului bibliotecii (m.p.)	Timp mediu de funcționare pe săptămână	Repartizarea bibliotecilor conform măririi colecțiilor (numărul)					
			Special	Reamenajat	Propriu	Arendat	Necesită reparație cap	Avariată			Categ.1 până la 2000 de vol.	Categ.2 până la 5000 vol	Categ.3 de la 5001 până la 10.000 vol	Categ.4 de la 10.001 până la 100.000 vol	Categ.5 de la 100.001 până la 500.000 vol.	Categ.6 de la 500.001 până la 1 mln. vol
12	Biblioteci școlare din sistemul Ministerului Educației, total	537	66	471	535	2	110	5	28808,38	416,2055357	21	64	187	256	2	0
13	Băi	25	17	8	25	0	5	0	1748,4	25,87	0	0	4	21	0	0
14	Briceni	32	5	27	32	0	16	0	1363,55	26,115	2	7	20	0	0	0
15	Dondușeni	24	0	24	24	0	0	2	1144,5	22,98	0	2	6	16	0	0
16	Drochia	33	2	31	33	0	15	0	1522	22,60	0	3	12	18	0	0
17	Edineț	41	0	41	41	0	12	0	1702,89	23,9	0	5	15	21	0	0
18	Falești	46	1	45	46	0	0	0	1470	26,5	8	4	20	14	0	0
19	Florești	49	2	47	49	0	2	0	2058	24,2	2	2	9	34	1	0
20	Glodeni	24	14	10	24	0	5	0	1414,2	25,0	0	0	8	14	0	0
21	Ocnita	25	0	25	25	0	13	1	1080	29,1	2	6	10	7	0	0
22	Rezina	37	0	37	35	2	2	0	1503	29,4	5	3	15	14	0	0
23	Râșcani	29	0	29	29	0	28	0	1370	30,5	0	5	12	12	0	0
24	Sîngerei	38	0	38	38	0	0	0	2346,44	22,7	2	13	6	17	0	0
25	Soroca	33	1	32	33	0	0	0	1961	30,5	0	0	3	29	1	0
26	Soldănești	20	1	19	20	0	9	0	1198	26,5	0	0	9	11	0	0
27	Telenești	37	15	22	37	0	3	2	1166	20,7	0	9	20	8	0	0
28	Ungheni	44	8	36	44	0	0	0	3760,4	29,8	0	5	18	20	0	0
30	inclusiv biblioteci școlare municipale, total	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#REF!	#

Fig. 4 Tabel Centralizator 2015 Zona de Nord

Rapoartele centralizatoare sunt disponibile on-line pentru întreaga comunitate bibliotecară pe site-ul Bibliotecii, rubrica Centrul Biblioteconomic <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/cercetare/centrul-biblioteconomic>, pe blogul Filialei BIN - Biblioteci de învățământ din Nord. <http://filialabrmbin.blogspot.md/p/rapoarte-statistice.html>. Informațiile sunt postate pe site-ul Ministerului Educației al RM în rubrica *Activitatea bibliotecilor din învățământ*. <http://mecc.gov.md/ro/content/activitatea-bibliotecilor-din-invatomint-0> (Fig.5,6).

BIBLIOTECI		I. DATE GENERALE														
Nr. rînd	TIPURI DE BIBLIOTECI	Numărul total de biblioteci	Localul bibliotecii				Starea fizică a localului bibliotecii		Suprafața totală a localului bibliotecii (m.p.)	Timp mediu de funcționare pe săptămână	Repartizarea bibliotecilor conform măririi colecțiilor					
			Special	Reamenajat	Propriu	Arendat	Necesită reparație cap	Avariată			Categ.1 până la 2000 de vol.	Categ.2 de la 2001 până la 5000 vol	Categ.3 de la 5001 până la 10.000 vol	Categ.4 de la 10.001 până la 100.000 vol	Categ.5 de la 100.001 până la 500.000 vol	Categoriile 6 și mai mult
12	sistemul Ministerului	1279	174	1105	1275	4	265	7	69850,25	26	34	128	394	721		
13	Chișinău	152	18	134	152	0	0	0	1144,7	32	1	8	20	123		
14	Băi	25	17	8	25	0	5	0	1748,4	26	0	0	4	21		
15	Anenii Noi	31	0	31	31	0	0	0	1986	32	0	4	8	19		
16	Basarabeasca	10	5	5	9	1	1	0	745	26	0	1	4	5		
17	Briceni	32	5	27	32	0	16	0	1363,55	26	2	7	20	3		
18	Cahul	52	10	42	52	0	0	0	3079,36	26	2	9	16	25		
19	Cantemir	34	23	11	34	0	21	0	1334	27	1	2	10	21		
20	Călăraș	31	17	14	31	0	2	0	1406	26	0	7	10	14		
21	Căușeni	34	0	34	34	0	0	0	1668	28	0	0	8	26		
22	Cimișlia	27	1	26	27	0	0	0	1656,4	22	0	3	12	12		
23	Cnuleni	33	2	31	33	0	33	0	1481,4	23	0	1	12	20		
24	Dondușeni	24	0	24	24	0	0	2	1144,5	23	0	2	6	16		
25	Drochia	33	2	31	33	0	15	0	1522	23	0	3	12	18		
26	Dubăsari	15	10	5	14	1	2	0	655,4	16	0	0	6	9		
27	Edineț	41	0	41	41	0	12	0	1702,89	23,9	0	5	15	21		

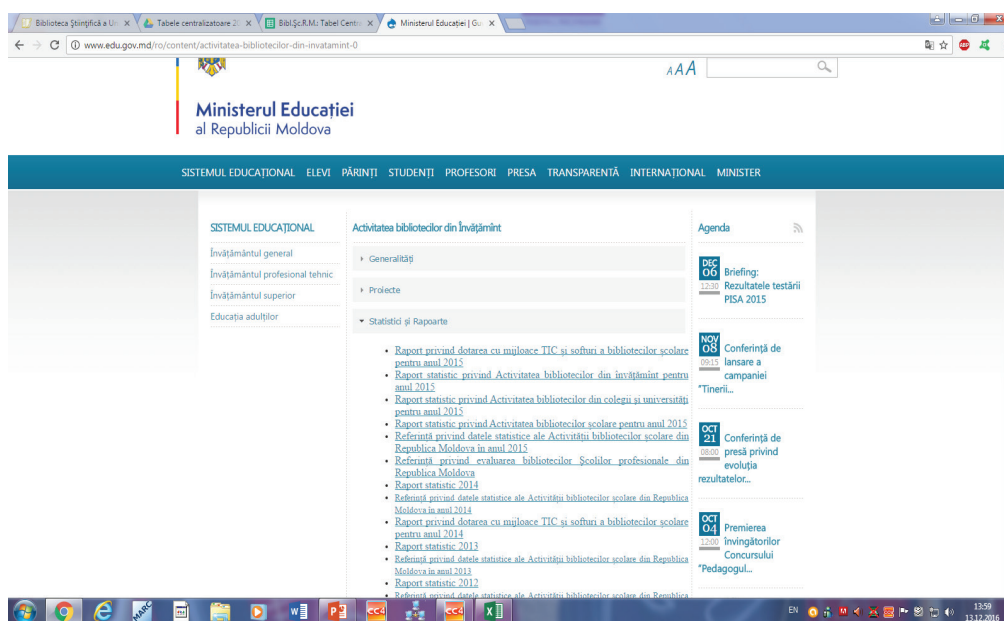
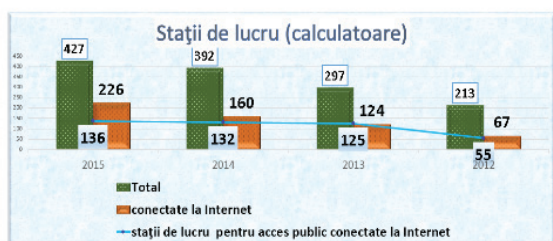
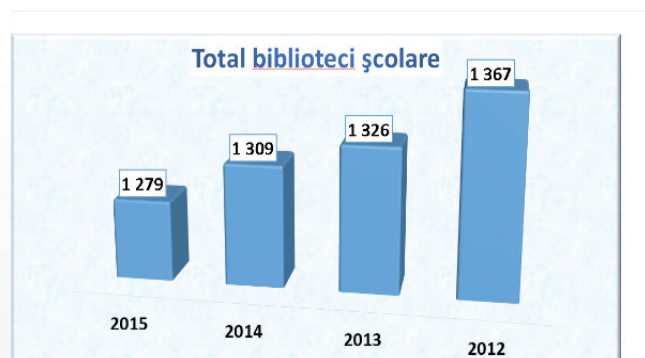

Fig. 5,6 Activitatea Bibliotecilor Școlare din RM în anul 2015

Către anul 2015 bibliotecile școlare s-a dublat numărul de calculatoare - 427 față de 213 în anul 2012, a crescut numărul celor conectate la Internet - 226 față de 67 în 2012.

Conform datelor statistice în școlile din Republica Moldova funcționează actualmente 1 279 biblioteci școlare (177 municipale, 160 urbane și 942 rurale). Astăzi în bibliotecile școlare își onorează funcțiile 1 308 bibliotecari, 399 ori numai 31 % din ei fiind deținători ai categoriilor de calificare, cu studii superioare fiind 56%, cu studii medii – 44 %.

În anul 2015 bibliotecarii CBD au participat la elaborarea FIȘEI DE EVALUARE a bibliotecii din învățământul general și profesional tehnic, document elaborat și aprobat în cadrul Consiliului bibliotecilor din învățământ (CBI) la inițiativa Directorului Bibliotecii E. Harconița, executor: E. Stratan. Pentru colectarea și procesarea centralizată a datelor statistice FIȘA DE EVALUARE a fost convertită în aplicația Google Drive (operator T. Prian).

Conform Dispoziției Ministerului Educației nr. 563 din 28 decembrie 2015, 11 bibliotecari ai Centrelor Biblioteconomice: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți și Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, în perioada 11 ianuarie – 18 februarie 2016, au vizitat 45 de școli profesionale, inclusiv 2 Centre de excelență în vederea evaluării bibliotecilor (Fig.7).

FISA DE EVALUARE a bibliotecii din învățământul profesional tehnic							
Activitatea bibliotecilor anul 2015							
Denumirea instituției	Profilul instituției (agrar, tehnic, pedagogic etc.)	Director Nume, Prenume	Date de contact			Adresa	Data fondării
			Tel	Fax	E-mail		
Școala Profesională s. Corbu	Electricieni	Slipenschi Victorian	0251-42-571, 0251-42-320		0 sppcorbu@mail.ru	r-ul Dondușeni, s. Corbu	105?
Școala Profesională, or. Briceni	Mixt (cusătorese, țimplari, tencurtor, sculptor, frez or, lacat usi)	Liliana Lupu			0 l1m1@mail.ru	or. Briceni, str. Turghenev, 59	1967
Școala Profesională, or. Cupcini	Mixt (brutari, cǎfetari, programiști, sudori, autolăcătuși)	Bilevschi Mihail	0-246-72-241		0 sp1_cupcini@mail.ru	raionul Edineț, or. Cupcini, str. Chișinău, 5	1975
Școala Profesională, or. Drochia	Tehnic	Arefti Ecaterina	01252 22-278	22-278	spp.drochia@gmail.com	or. Drochia, str. Chișinăului, 27	1963

Fig. 7 FIȘA de evaluare a bibliotecii din învățământul general și profesional tehnic

În cadrul CBD a fost întocmită Referința privind evaluarea bibliotecilor școlilor profesionale din Republica Moldova http://www.edu.gov.md/sites/default/files/referinta_scoli_profesionale_-2015.pdf, în baza Programului electronic de acumulare a datelor din Fișa de evaluare, elaborat de bibliotecarul principal Tatiana Prian, monitorizat de Elena Stratan, șef serviciu și Elena Harconita, directoarea BȘ USARB. Colectarea datelor din Zona Centrală și de Sud a fost coordonată de Ecaterina Scherlet, directoarea BȘ UPSIC. Monitorizarea procedurii de aprobare a Fișei de Evaluare, de emitere a Dispoziției și realizarea procesului îi aparține lui Ana Plămădeală, consultant în Direcția e-transformare și informatizare a Ministerului Educației al Republicii Moldova. Referința este expusă pe site-ul ME.

În toate bibliotecile sînt înregistrați 14 205 de utilizatori, care au intrat în anul 2015 de 85 042 ori în spațiile bibliotecare și au împrumutat 139 155 de documente. În cele 45 de biblioteci lucrează 45 de bibliotecari cu normă întreagă - 34 unități, doar 6 dețin categorii de calificare (Fig.8).

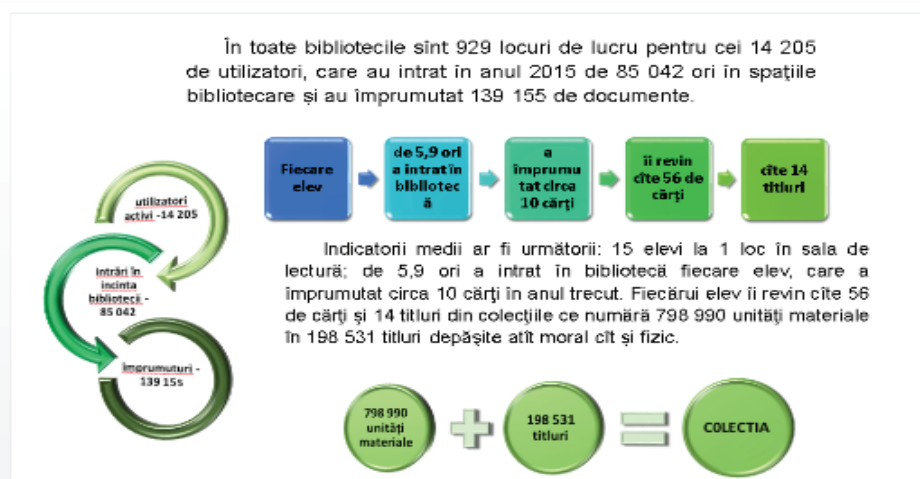

Fig. 8 Referința privind evaluarea bibliotecilor școlilor profesionale din Republica Moldova

În urma analizei, Comisia de Evaluare a înaintat un șir de propuneri către către MECC:

- Organizarea cursurilor de formare profesională Bazele Biblioteconomiei și științelor informării dedicat special bibliotecarilor din școlile profesionale.
- Efectuarea reparațiilor capitale și curente în spațiile avariate.
- Dotarea cu mobilier special.
- Eliminarea documentelor depășite fizic și moral din colecțiile „îmbătrânite”
- ale școlilor profesionale conform actelor de reglementare în vigoare.
- Stabilirea unui anumit procent din bugetele școlilor profesionale pentru achiziția anuală a manualelor, literaturii metodice, a cărților de referință și a beletristicii.
- Abonarea revistelor și ziarelor pentru tineret.
- Dotarea bibliotecilor cu PC conectate la Internet și alt echipament tehnic modern.
- Stabilirea zilei de muncă de 7 ore, a concediilor suplimentare plătite și a sporului pentru munca în condiții nocive în conformitate cu Hotărârile Guvernului în vigoare pentru personalul bibliotecar.

Un alt aspect important în activitatea CBD este asigurarea organizatorică și documentară a formării profesionale continue, organizarea ședințelor profesionale, ateliere, traininguri în comun cu MECC, OLSDÎ, ABRM, pregătirea suportului metodic-didactic, evaluarea feedbackului acțiunilor de instruire.

În 2015 au fost desfășurate 2 ședințe de lucru: *Biblioteci de învățământ: conexiuni, colaborări, impact* și Seminarul Profesional al *Filialei BIN- Biblioteci de Învățământ din NORD* la care au participat peste 100 de invitați: bibliotecari școlari, de colegiu și din școli profesionale, specialiști responsabili de activitatea bibliotecilor școlare din OLSDI, zona de Nord a Republicii Moldova, raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Soroca, Șoldănești, Telenești, Ungheni și mun. Bălți, bibliotecari universitari. Organizatori: Ministerul Educației al Republicii Moldova, ABRM, Filiala Bibliotecii de Învățământ din Nord (BIN) a ABRM, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” - Centrul Biblioteconomic, moderatori: Elena Harconița, director BȘ USARB, președintele Filialei BIN, Lina Mihaluța, director adjunct, vicepreședinte ABRM, coordonarea Secțiunii *Biblioteci din învățământ și specializate*, Secțiunii *Dezvoltarea, prezervarea și conservarea colecțiilor*, Secțiunii *Catalogare, clasificare indexare și bibliografie*.

Elena Harconița, directoarea BȘ USARB, Președintele Filialei BIN a ABRM a prezentat *comunicarea transmisă de către Ana Plămădeală, consultant la Ministerul Educației, Direcția e-Transformare și Informatizare*, care a reiterat actele emise de Ministerul Educației privind bibliotecile din învățământ, activitățile proiectate în Planul de Acțiuni al Ministerului Educației pentru anul 2016, obiectivele bibliotecilor școlare etc. *Dna director s-a referit asupra DATELOR STATISTICE* ale activității Bibliotecilor Școlare din Republica Moldova în anul 2015 în comparație cu anii 2012-2014, a prezentat rezultatele preliminare privind Evaluarea bibliotecilor Școlilor Profesionale din Republica Moldova.

Bibliotecarilor le-a fost oferit un set de documente tehnologice și informational-bibliografice: NOMENCLATOR – CADRU al proceselor și operațiilor tehnologice în **bibliotecile din instituțiile de învățământ preuniversitar**. Ciclul I. Evidența Colecțiilor – Adella Cucu, șef serviciu Dezvoltarea colecțiilor. Catalogare. Indexare; Ciclul II Organizarea și conservarea colecțiilor - Elena Cristian, șef serviciu Organizarea și conservarea colecțiilor; Bibliotecarii școlari, de *colegii și școli profesionale* din Nordul Republicii în presă și on-line în anul 2015: bibliografie - Marina Magher, bibliotecar principal, serviciul Comunicarea Colecțiilor; Calendarul datelor remarcabile – 2016 - Valentina Topalo, șef Centru Manifestări culturale, CD ONU, CIUE; Surse de informare electronice în sprijinul bibliotecarilor din învățământul general și profesional tehnic - Olga Dascal, bibliotecar principal, Mediateca.

În cadrul ședinței s-a desfășurat trainingul *Conectare pe Facebook, postări, grupuri, interese. Bibliotecarii școlari au fost inițiați să creeze un profil de bibliotecă și personal în cea mai populară rețea socială din lume - Facebook. Formatorii Elena Stratan, șef serviciu, Mihaela Staver, Tatiana Prian, Olga Dascal, Natalia Culicov, bibliotecare principale au acordat asistență privind căutările, postarea unei informații, imagini, adăugarea utilizatorilor, aprecierea unei paginij, comentarii și distribuirea mesajelor, înscrierea într-un grup etc. Bibliotecarii s-au înscris pentru notificări la paginile Filiala BIN, CBN, BȘ USARB etc. Ședințele au fost asigurate de echipa de organizare: Ana PLĂMĂDEALĂ, consultant, Direcția e-transformare și informatizare - ana.plamadeala@edu.md; Elena HARCONIȚA, director Biblioteca Științifică USARB - elena.harconita@mail.ru; Lina MIHALUȚA, director-adjunct - aculina12@mail.ru; Elena STRATAN, șef serviciu Cercetare. Asistența de specialitate - elena.stratan1@gmail.com; Tatiana PRIAN, bibliotecar principal Centrul Informatizare și activități în rețea - prian.tatyana@gmail.com; Silvia CIOBANU, șef Centrul Marketing. Activitate editorială - sciobanu64@gmail.com.*

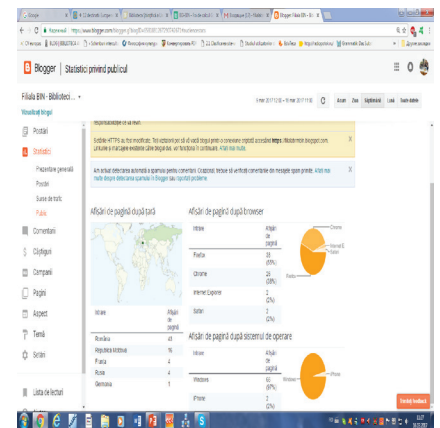
În cadrul Centrului sunt elaborate și distribuite publicații de conținut metodologic, bibliografic, informațional, statistic privind activitatea bibliotecilor, editarea Sintezelor anuale *Bibliotecile școlare din Republica Moldova: Raport statistic*; Bibliografiei *Bibliotecarii din învățământ, zona de Nord în presă și online*, studii și cercetări specifice activității biblioteconomice din rețea, acestea fiind integrate în programele naționale, elaborate în cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

CBD coordonează și cooperează activitatea cu centrele biblioteconomice naționale și teritoriale.

Vizibilitatea bibliotecilor din rețea este asigurată prin mass media, site, rețele sociale Facebook, Google+, Calameo, Slideshare, canalul YouTube. Activitatea bibliotecilor, bunele practici bibliotecare sunt promovate în publicații de specialitate: *Revista ABRM, ABRM Info, Confluente bibliologice, BiblioUniversitas* și pe blogul Filialei BIN – Biblioteci de învățământ din Nord. Blogul BIN a fost deschis în anul 2012, totalul afișărilor pe pagină fiind 19 093, utilizatori/ persoane interesate- 146, aria geografică: România, Franța, Rusia, Germania.

În conformitate cu planul anual al DÎTS, în perioada 06-13.02.2017 în instituțiile de învățământ din mun. Bălți s-a desfășurat Decada bibliotecii școlare. Centrul Biblioteconomic Departamental a monitorizat acest proces oferind asistența informațională, diseminare și partajarea experiențelor inovatoare ale bibliotecarilor. Informațiile au fost recepționate, redactate și plasate pe Blog, Facebook, Google+, diseminate în cadrul ședinței profesionale a bibliotecarilor din învățământ (Fig.9)

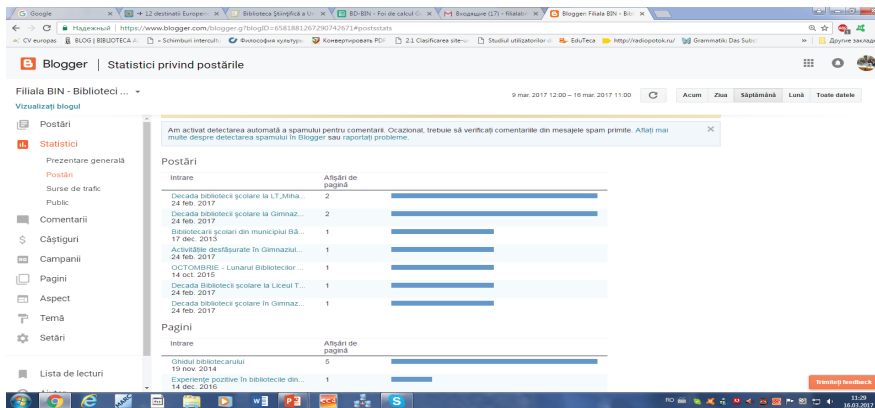
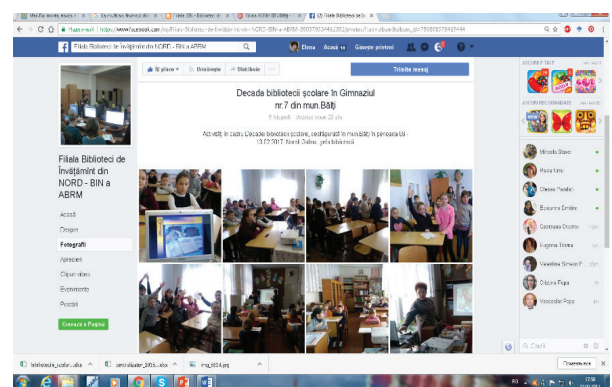
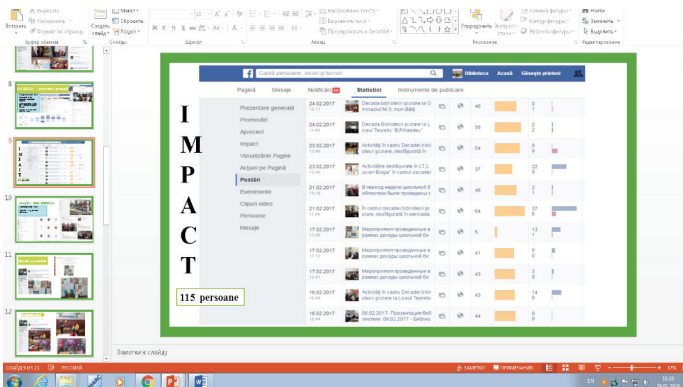

Fig.9 Impactul postărilor Decadei bibliotecii școlare pe blog

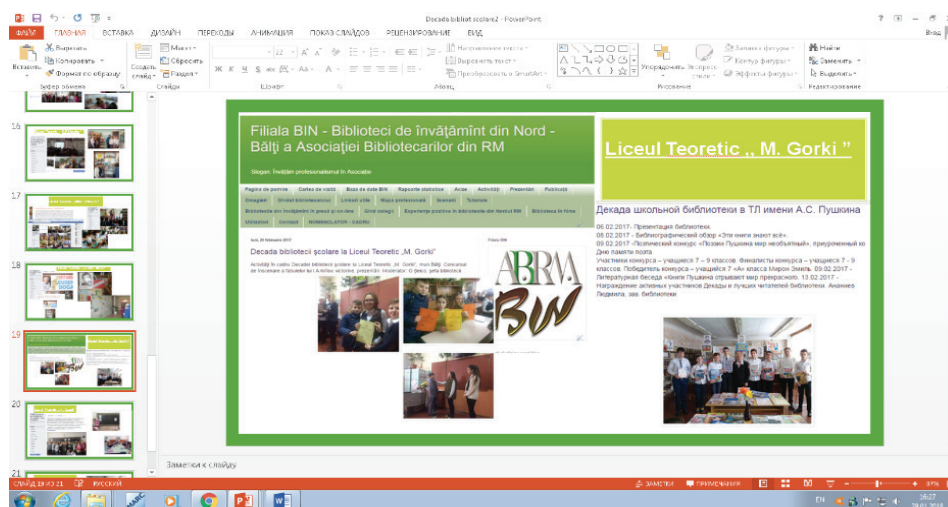

Fig.10 Impactul postărilor Decadei bibliotecii școlare pe Facebook